

A Magyar Irodalmi Szerzői Jogvédő és Jogkezelő Egyesület

JOGDÍJKÖZLEMÉNYE

a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 23/A. § (1) bekezdése alapján a nyilvános haszonkölcsönzést végző könyvtárakban haszonkölcsönzés útján terjesztett irodalmi művek és kottában rögzített zeneművek nyilvános haszonkölcsönbe adására tekintettel a szerzőket megillető 2026. évi díj megállapításáról

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 23/A. § (1) bekezdése alapján nyilvános haszonkölcsönzést végző könyvtárakban haszonkölcsönzés útján terjesztett irodalmi művek és kottában rögzített zeneművek szerzőit a haszonkölcsönbe adásra tekintettel megfelelő díjazás illeti meg.

A díjat a közös jogkezelő szervezet az évenként megállapított jogdíjközleményében, a kultúráért felelős miniszter által felügyelt költségvetési fejezetben külön törvényi soron meghatározott összeg keretén belül állapítja meg.

A szerzők díjigényüket csak közös jogkezelő szervezetük útján érvényesíthetik, díjukról csak a felosztás időpontját követő hatállyal, a rájuk jutó összeg erejéig mondhatnak le.

A fent meghatározott művek példányainak a díj megállapításához és felosztásához szükséges azonosító adatairól és a haszonkölcsönzés céljára való kölcsönbeadásuk számáról a könyvtárak a közös jogkezelő szervezet, valamint a miniszter számára évente, a tárgyévet követő első naptári negyedév végéig adatot szolgáltatnak. A díj megállapításához és felosztásához szükséges adatok, valamint az adatszolgáltatásra kötelezett könyvtárak körét a nyilvános haszonkölcsönzésért a szerzőt megillető díj megállapításához és felosztásához szükséges adatokról, valamint az adatszolgáltatásra kötelezett nyilvános könyvtárakról szóló 14/2011. (IV. 7.) NEFMI rendelet (a továbbiakban Rendelet) állapítja meg.

A Rendelet 1. § (1) bekezdése alapján a nyilvános könyvtárakban haszonkölcsönzés útján terjesztett, az Szjt.) 1. § (2) bekezdés a) pontja szerinti irodalmi (pl. szépirodalmi, szakirodalmi, tudományos, publicisztikai) művek az Szjt. 1. § (2) bekezdés e) pontja szerinti, kottában rögzített zeneművek kölcsönzése után a szerzőket megillető díj megállapításához és felosztásához a Rendeletben meghatározottak szerint felkért könyvtárak szolgáltatják az adatokat.

Adatszolgáltatásra kötelezett az a könyvtár, amelyet a díj megállapítására és felosztására a MISZJE a megjelölt évre adatszolgáltatásra felkér. A MISZJE minden évben a fővárosi önkormányzat által fenntartott közkönyvtárak, megyei, városi, községi és egyetemi könyvtárak közül – a reprezentativitás szempontjának érvényesítésével – választja ki azokat, amelyeket adatszolgáltatásra kér fel. Évente 20 könyvtárnál több nem kérhető fel adatszolgáltatásra. A felkérésben meg kell jelölni azokat a hónapokat, amelyekre vonatkozóan az adatokat szolgáltatni kell.

A jogdíj megfizetését a nyilvános haszonkölcsönzés speciális, egyéb közös jogkezeléstől eltérő eltérő jogi formája miatt az állam vállalja magára.

A jogdíj mértékét a 2026. évben a Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről 2025. évi LXIX. törvény 1. melléklete XX. Kulturális és Innovációs Minisztériuma fejezet 20/13/9 jogcímcsoporton „Közkönyvtári jogdíjak és művészeti nyugdíjsegélyek támogatása” elnevezés alatt közkönyvtári kölcsönzési díjra 160 000 000 Ft összegben határozza meg.

A MISZJE a jogkezeléssel elért és jogszabályban meghatározott, az indokolt kezelési költséggel csökkentett bevételét felosztási szabályzata alapján felosztja az érintett jogosultak között, függetlenül attól, hogy azok tagjai-e vagy sem.

A közös jogkezelésből származó bevétel más célra – az Szjt. 89. § (8) és (10) bekezdéseiben foglalt kivétellel - nem használható fel; a jogosultaknak felosztandó jogdíjból – jogszabályon, bírósági vagy hatósági határozaton alapuló fizetési kötelezettség kivételével – levonásnak nincs helye.

A jogdíjak felosztására vonatkozó részletes szabályokat a MISZJE Felosztási Szabályzata határozza meg.

A MISZJE Felosztási Szabályzatának 4.12. pontja alapján a jogdíjak felosztása a jogosultak között az alábbi arányok szerint történik:

- a) Szerző: 100%,
- b) Szerző: 50%, Átdolgozó/Feldolgozó/Műfordító: 50%, (kivéve, ha egymással ettől eltérő megállapodást kötöttek)
- c) Szerzőtársak és társszerzők egymás között egyenlő arányban (kivéve, ha egymással ettől eltérő megállapodást kötöttek)
- d) Gyűjteményes mű esetében: Szerkesztő 20% és a Szerzők között egyenlő arányban (kivéve, ha egymással ettől eltérő megállapodást kötöttek).

Amennyiben a jogdíjra jogosultak között a fent meghatározott arányoktól eltérő megállapodás van hatályban, a jogosultak kötelesek a tárgyév március 31. napjáig a megállapodásról készített hiteles másolatot eljuttatni a MISZJE elnökéhez. Amennyiben az érintett jogosultak ezen kötelezettségüknek nem tesznek eleget, nem megfelelő módon vagy nem megfelelő időben tesznek eleget, felosztás a fent megjelölt arányok alapján történik, és a felosztás arányaival szemben kifogást nem támasztanak.

Azokat a jogdíjakat, amelyek vonatkozásában a jogosult személyének, vagy elérhetőségének ismeretlen volta miatt a MISZJE nem tud értesítést küldeni, vagy amelyeket a kiértékelés ellenére a jogosultak nem vesznek fel, a MISZJE elkülönített számlán tartja.

A MISZJE az ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodó jogosultat megillető, és emiatt fel nem osztható jogdíjakból, a tagdíjakból és a jogkezelésen kívüli tevékenységből származó bevételeit nem köteles teljes mértékben felosztani a jogosultak között, az alapszabályával és taggyűlésének eseti döntéseivel összhangban az Szjt. 89. § (11) bekezdésben foglaltak szerint használhatja fel a jogosultak érdekét szolgáló egyéb – különösen szociális és kulturális – célokra.

A jogdíj csak akkor tekinthető fel nem oszthatónak amiatt, hogy a jogosult ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodik, ha a közös jogkezelő szervezet a jogosult felkutatására az érintett mű- vagy teljesítménytípus és felhasználási mód figyelembevételével megtette az adott helyzetben tőle elvárható intézkedéseket és a jogosult felkutatása nem járt eredménnyel, valamint, ha a közös jogkezelő szervezet a jogosultat megillető díjat elkülönített számlára helyezte, és ettől számítva egy év eltelt anélkül, hogy a jogosult személye és tartózkodási helye ismertté vált volna. Az a jogdíj, amelyet más belföldi közös jogkezelő szervezetnek kell felosztás céljára átadni vagy - erről szóló képviseleti szerződés alapján - külföldi közös jogkezelő szervezetnek kell átutalni, nem tekinthető fel nem oszthatónak és ilyen címen nem használható fel az átadásra vagy átutalásra köteles közös jogkezelő szervezetnél.

Az irodalmi művek és a kottában rögzített művek szerzőit a könyvtári haszonkölcsönbe adások száma alapján megillető díjazás megállapítása tekintetében az Szjt. és a Rendelet, a MISZJE Felosztási Szabályzatának mindenkor hatályos rendelkezései, a MISZJE közigazgatási és igazságügyi miniszter által jóváhagyott támogatási politikája, a MISZJE vonatkozó egyéb szabályzatai és a MISZJE taggyűlésének döntései az irányadóak. A MISZJE Felosztási Szabályzata és egyéb szabályzatai, Támogatási Politikája és a taggyűlés döntései a www.miszje.hu oldalon a *Közérdekű adatok* cím alatt elérhetőek.

Magyar Irodalmi Szerzői Jogvédő és Jogkezelő Egyesület